Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32315

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i, 2018 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle **üstün yetenekli** ve **zekal? ö?rencilerin** bulundu?u kapsay?c? e?itim ortamlar?nda ailelerin kat?l?m düzeylerini ve biçimlerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, tek boyutlu ve 11 maddeden olu?maktad?r.

Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in yap? geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? desteklemektedir. Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s? 0.89 olarak bulunmu? olup, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? tek faktörlü yap?n?n veriye iyi uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Aile kat?l?m?, üstün yetenek, kapsay?c? e?itim, zekal? ö?renciler, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

?ahin, M. G., Ömero?lu, E., Do?an, A. T., Elif, H., Da?l?o?lu, S. S. B., Sabanc?, O., Kukul, V., K?l?ç, Ç. E., Karata?, S.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **üstün yetenekli** ve zekal? ö?rencilerin entegre edildi?i kapsay?c? e?itim ortamlar?nda ailelerin e?itim sürecine ne ölçüde ve hangi nitelikte kat?l?m gösterdi?ini belirlemektir. Bu özel ba?lamda aile kat?l?m?n? ölçen standart bir araç ihtiyac?n? kar??lamak üzere geli?tirilmi?tir.

Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve okul yönetimlerinin, üstün yetenekli ö?rencilerin ihtiyaçlar?na yönelik e?itim programlar?nda aile kat?l?m?n? te?vik edici ve destekleyici stratejiler geli?tirmesine rehberlik etmeyi hedefler. Ölçe?in çe?idi, bir "Geli?tirme" çal??mas?d?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, "Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, **ailelerin** çocuklar?n?n özel ihtiyaçlar?na yönelik e?itim süreçlerine aktif olarak dahil olma derecesini, okulla i?birli?i yapma s?kl???n? ve destekleyici davran??lar?n? içermektedir.

Psikolojik yap?, literatürde ebeveynlerin e?itimsel süreçlere duygusal, bili?sel ve davran??sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

olarak dahil olmas?n? kapsayan geni? bir kavram? temsil eder. Bu ölçekte, 11 madde ile tek bir temel faktör alt?nda toplanarak bu kat?l?m?n genel düzeyini de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Uyum indeksleri, tek faktörlü yap?n?n veriye uygunlu?unu kan?tlam??t?r.

Mükemmel Uyum: Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI), Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi (NFI) ve Normsuz Uyum ?ndeksi (NNFI) de?erleri mükemmel uyuma i?aret etmektedir.
?yi Uyum: Kök Ortalama Kare Hata Yakla??m? (RMSEA) ve ?yilik Uyum ?ndeksi (GFI) de?erleri iyi uyumu yans?tmaktad?r (Sümer, 2000; Kline, 2005).

Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi (AGFI) de?eri 0.87 olarak elde edilmi?tir. Bu de?er, iyi uyum s?n?r?ndan dü?ük olmas?na ra?men, 0.80 e?i?ini a?t??? için (Jöreskog and Sörbom, 1993) kabul edilebilir uyumu yans?tmaktad?r. Ki-Kare / Serbestlik Derecesi (X2/sd) oran?n?n 3'ten büyük olmas? nedeniyle iyi uyum s?n?r?ndan hafifçe farkl?l?k gösterdi?i, ancak X2 de?erinin **örneklem büyüklü?üne** ba?l? oldu?u not edilmi?tir. Genel olarak tek faktörlü yap?n?n veriye uyumunun sa?land??? sonucuna var?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?ini belirlemek amac?yla iç tutarl?l?k analizi gerçekle?tirilmi?tir. Bu ba?lamda, **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Analiz sonucunda elde edilen **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? 0.89'dur. Bu de?er, psikometrik aç?dan oldukça yüksek kabul edilmekte ve 11 maddelik tek faktörlü ölçe?in yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir oldu?unu bilimsel olarak teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in **tek faktörlü** bir yap? sergiledi?i belirlenmi?tir. Ölçek, toplam 11 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler tek bir ana boyutu (Aile Kat?l?m?) temsil etmektedir.

Do?rulay?c? faktör analizi sonuçlar?, tek faktörlü modelin veri setine mükemmel ve iyi uyum gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçülen yap?n?n netli?ini ve ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (11 madde, tek boyut)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üstün yetenekli ve zekal? ö?rencilerin ebeveynleri/aileleri.

Age Group: Belirtilmemi?tir (E?itim sürecindeki üstün yetenekli ö?rencilerin ebeveynleri).

Population Details: Kapsay?c? e?itim ortamlar?nda bulunan **üstün yetenekli** ö?rencilerin aileleri.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r:

1= Hiçbir zaman
2= Ara s?ra
3= Bazen
4= S?k s?k
5= Her zaman

Anahtar Kelimeler

Üstün zeka, ebeveyn kat?l?m?, psikometri, Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, Cronbach Alfa, DFA.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: mgulsah@gazi.edu.t

Correspondence Address: Melek Gül?ah ?ahin (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, ?ahin ve arkada?lar? taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Melek Gül?ah ?ahin ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ustun-yetenekli-ve-zekali-ogrencilerin-bulundugu-kapsayici-egitim-ortami-aile-katilim-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ahin, M. G., Ömero?lu, E., Do?an, A. T., Elif, H., Da?l?o?lu, S. S. B., Sabanc?, O., Kukul,V., K?l?ç, Ç.E. ve Karata?,S. (2018). Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i geli?tirilmesi. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 7*(3), 1007-1034.

Sümer, N. (2000). Yap?sal E?itlik Modelleri: Temel Kavramlar ve Uygulamalar. *Türk Psikoloji Yaz?lar?, 3*(6), 49-72.

Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). Guilford Press.

Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Scientific Software International.

Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i Maddeleri

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Ölçek, 11 maddeden ve tek boyuttan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM